

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.100/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Nyitrai Károly Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Nyitrai Károly ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a Dr. Pintér Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Pintér Pál ügyvéd) által képviselt **alperes** (cím 4) alperes ellen munkaviszony megszüntetésével összefüggő járandóságok és egyéb követelés tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 25.M.70.192/2020/22. számú ítéletével szemben az alperes által 23. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 42.232 forint + áfa másodfokú perköltséget.

A 135.033 forint (százharmincötezer-harminchárom) forint fellebbezési illetéket az alperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2021. március 3. napján hozott 25.M.70.192/2020/22. számú ítéletével a felperes azonnali hatályú felmondására tekintettel felmentési időre járó távolléti díj címén 205.333 forint, végkielégítés címén 660.000 forint, továbbá szabadságmegváltás jogcímén 420.000 forint és a késedelmi kamatok megfizetésére kötelezte az alperest. Az elsőfokú bíróság az alperes viszontkeresetét elutasította.

[2] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint a felek 2005. december 1-jétől álltak határozatlan idejű munkaviszonyban, a felperes gyógyszerértékesítési asszisztens munkakörben napi 8 órás munkaidőben volt foglalkoztatva a gyógyszerértékesítési osztályban. A délelőtti műszak 8.00-16.00 óráig, a délutáni műszak 11.00-19.00 óráig tartott. A munkaidő beosztását egy hónapra előre a munkáltatói jogkör gyakorlója készítette el. A felperesnek heti rendszerességgel gyógyszerértékesítési feladatai is voltak, pl. banki ügyintézés, adminisztráció, irodaszerekkel kapcsolatos ügyintézés.

[3] A felperes 2012. március 13-tól szülési szabadságon, illetve fizetés nélküli szabadságon volt, majd második gyermeke születésére tekintettel 2013. december 7-től ismét szülési szabadságon, azt követően fizetés nélküli szabadságon volt. A felperes 2015. szeptember 1-jétől tért vissza dolgozni és kezdetben részmunkaidőben napi 4 órát végzett munkát. A felperes kezdeményezésére a felek módosították a munkaszerződést teljes munkaidőre. Ez alapján 2017. augusztus 1-jétől a felperes napi 8 órás munkaidőre volt bejelentve, a munkabérét is napi 8 órás munkaidő alapján kapta, ténylegesen azonban napi 6 órát végzett munkát. Az alperes hasonlóan foglalkoztatta tanú6 és tanú1 gyógyszerészeket is, akik napi 7 órát végeztek munkát, a teljes munkaidős munkaszerződés és bejelentés ellenére.

[4] A felperes szóban, majd 2019. júliusában írásban kérte az alperest a szülési szabadság és a gyermekek ápolása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság idejére járó szabadsága kiadására. A felszólítás eredménytelenségére tekintettel a felperes 2019. augusztus 12-én írásban azonnali hatályú felmondással megszüntette a munkaviszonyát. Indokolásként arra hivatkozott, hogy az alperes a szülési szabadság és a fizetés nélküli szabadság első 6 hónapjára járó szabadsága kiadását nem kezdte meg, illetve többszöri kérés ellenére nem adta ki, amely miatt elvesztette a bizalmát. Az indoklás szerint az alperes tájékoztatást sem adott ennek indokairól. Az azonnali hatályú felmondás közlését követően a munkáltatói jogkör gyakorlója írásban visszautasította az abban foglaltakat azzal, hogy a szabadság kiadása megtörtént.

[5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az azonnali hatályú felmondáshoz kapcsolódó juttatások és a szabadság pénzbeli megváltása tekintetében alaposnak találta, az alperes viszontkeresetét az azonnali hatályú felmondás jogellenességével összefüggő jogkövetkezmények tekintetében elutasította a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 70. § (3) bekezdés, 77. § (3) bekezdés, 78. § (1), (2) bekezdés, 80. § (2) bekezdés, 123. §, továbbá 286. § (1) bekezdése alkalmazásával. Kifejtette, hogy elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, létrejött-e a szabadság kiadására vonatkozó megállapodás a felek között az alperes által hivatkozott tartalommal. Amennyiben pedig nem volt ilyen megállapodás és a szabadság sem került kiadásra, akkor az annak megváltása iránti igény elévültnek tekintendő-e.

[6] Az elsőfokú bíróság kifejtette, az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy megállapodás jött létre a felperessel a szabadság kiadása tárgyában és ez alapján került sor a

szabadság kiadására. Ebben a körben értékelte, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, a munkaszerződésben foglaltaknak megfelelően napi 8 órát végzett munkát, mivel ezt egyetlen tanú vallomása sem támasztotta alá. P. E. nem tudott érdemben nyilatkozni, ugyanakkor tanú2 egyértelműen cáfolta, hogy a felperes napi 8 órát végzett munkát a fizetés nélküli szabadságáról történt visszatérését követően. A többi meghallgatott tanú vallomása sem támasztotta alá a felperes perbeli hivatkozását konkrétumok hiányában. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt az alperesi előadást találta bizonyítottnak, hogy 2017. augusztus 1-jétől a felperes annak ellenére, hogy a munkaszerződése napi 8 órás munkavégzésre vonatkozott és teljes munkaidőre volt bejelentve, ténylegesen napi 6 óra munkát végzett.

[7] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint azonban ebből nem következett a szabadság kiadására vonatkozó szóbeli megállapodás ténye. Ennek körében figyelembe vette, hogy az alperes hasonlóan járt el tanú6 és tanú1 munkavállalók esetében is, akik a teljes munkaidős munkaszerződésük ellenére napi 7 órát dolgoztak. Velük kapcsolatosan az alperes nem kötött szabadság kiadására vonatkozó megállapodást, a napi 1 óra különbözet nem került szabadságként elszámolásra az ő esetükben sem. Abból a gyakorlatból, hogy az alperes egyes munkavállalóknál nem követelte meg a munkaszerződés szerinti teljes munkaidő ledolgozását még nem következett, hogy szabadság kiadására kötöttek megállapodást, amely alapján a le nem dolgozott napi munkaidő kiadott szabadságnak minősül. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem tudott eleget tenni a bizonyítási kötelezettségének, mivel a tanúk vallomása nem támasztotta alá az általa hivatkozott megállapodás létrejöttét, illetve azt, hogy a felperes fizetés nélküli szabadsága alatt felhalmozódott 42 nap szabadságát kiadta.

[8] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a szabadság kiadása a munkáltató lényeges és alapvető kötelezettsége. Az alperesnek 2015. szeptember 1-jétől 60 napja volt arra, hogy határidőben kiadja a felperes felhalmozódott szabadságát, azonban ezt a kötelezettségét szándékosan elmulasztotta. Mindez megvalósította az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, ezért a felperes jogszerűen élt az azonnali hatályú felmondás lehetőségével. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel alaposnak találta a keresetet és az Mt. 70. § (3) bekezdése, 77. § (3) bekezdés c) pontja, illetőleg 69. § (2) bekezdés d) pontja alapján – a kereset szerint - marasztalta az alperest a felmentési időre járó távolléti díj és a végkielégítés tárgyában.

[9] Tekintettel arra, hogy a felperes jogszerűen szüntette meg a munkaviszonyát, ebből következően az alperes jogellenességre alapított viszontkeresete alaptalan volt, ezért azt az elsőfokú bíróság elutasította.

[10] Az elsőfokú bíróság alaposnak találta a keresetet a 42 nap szabadság pénzbeli megváltása körében is. Rámutatott, hogy a szabadság megváltása iránti igény nem évült el, mivel az a munkaviszony megszűnésétől számított ötödik munkanapon válik esedékessé. Bizonyítottnak tekintette az azonnali hatályú felmondásra tekintettel, hogy a szabadságot az alperes nem adta ki, ezért az összecszerűségében nem vitatott kereseti kérelem alapján rendelkezett 420.000 forint szabadságmegváltás és a késedelmi kamatok megfizetéséről.

Az alperes fellebbezése

[11] Az elsőfokú ítélettel szemben annak „részben” történő megváltoztatása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a szabadságmegváltás, a távolléti díj és a végkielégítés vonatkozásában a keresetet elutasító érdemi döntés meghozatalát kérte, továbbá a viszontkereset alapján 403.333 forint és a költségek megfizetésére kérte kötelezni a felperest.

[12] Az alperes fellebbezésében a felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdése a)-c) pontja alapján kérte gyakorolni arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét tévesen értékelte, mert a tanúvallomások alapján tévesen állapította meg a tényállást és ebből téves jogi következtetésekre jutott.

[13] Az alperes álláspontja szerint tanú6 és tanú1 vallomásából éppen az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre kellett jutni. A tanúvallomások alapján megállapítható volt, hogy a munkavállalók munkaideje a bejelentett munkaidőtől függetlenül egyéni megbeszélés tárgya volt. A két tanú azonban a felperestől eltérően nem kettő, hanem egy órával dolgozott kevesebbet a munkaszerződés szerinti munkaidejéhez képest. Ezért ebből nem lehetett általános munkáltatói gyakorlatra következtetni. Kiemelkedő jelentősége volt annak, hogy a felperes nem tudta bizonyítani a perben a napi 8 órás munkavégzést. Ebből következően a felperes szóbeli megállapodást vitató nyilatkozata is „erősen kétségbe vonható”. Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak az azonnali hatályú felmondás jogellenességét kellett volna megállapítania.

[14] A szabadságmegváltás tekintetében az alperes azt állította, hogy a szóbeli megállapodás alapján a napi két óra munkaidőkedvezmény révén a felperes 2017. augusztus 1-jétől munkanapokon két óra időtartamban kivette a fizetés nélküli szabadság ideje alatt felhalmozódott szabadságát. Ezzel a jogviszony megszűntetéséig összesen 167 napot vett igénybe, ami jelentősen meghaladja a keresetben érvényesített időtartamot.

[15] Az alperes kifejtette továbbá, hogy a perben bizonyította a „szabadidő” kiadását, ezért eljárása bizalomvesztést sem alapozhatott meg. A felperes nem bizonyította ugyanakkor, hogy az írásbeli kérelem előtt több alkalommal szóban is kérte a szabadság kiadását és ezzel kapcsolatban bizonyítást sem ajánlott fel.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[16] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatva a megállapított

tényekből okszerű és logikus következtetésekre jutott, helytállóan állapította meg, hogy nem bizonyított a szóbeli megállapodás, melyet lényegében az alperes a fellebbezésében nem vont kétségbe.

[17] Az alperes alaptalanul vitatta a megállapított tényállást, hiszen csupán a tanúvallomások alapján levont jogi következtetéseket kérdőjelezte meg. Erre tekintettel a tényállás felülmérlegelésének nem volt helye. Az alperes nem adott elő olyan érvet, jogi indokot, ami az ítélet megváltoztatását tenné lehetővé.

[18] A felperes kifejtette, az a tény, hogy a napi 8 óránál kevesebbet kellett dolgoznia nem mentesítette az alperest a szabadság kiadásának a Mt. 123. § (3) bekezdésében rögzített kötelezettsége alól. A jogszabály értelmében az alperesnek a felperes munkába való visszatérésétől számított 60 napon belül kellett volna kiadnia a korábbi évekből fennmaradt és ki nem adott 42 nap szabadságot, vagyis legkésőbb 2015. október 30-ig meg kellett volna kezdeni a szabadság természetben történő kiadását. Ezt a kötelezettségét az alperes elmulasztotta és azt nem kompenzálhatta úgy, hogy két évvel később naponta 2 órával kevesebb munkavégzést várt el a felperestől.

[19] Az alperes nem adta elő teljeskörűen a Pp. 199. § (2) bekezdés bc) pontja szerinti védekezését alátámasztó tényeket mert nem tett tényállítást azzal kapcsolatban, hogy mikor, hol és milyen körülmények között állapodott meg a felperessel a szabadság kiadásáról. Ezzel összefüggésben csupán általánosságokban nyilatkozott és olyan bizonyítási indítványa nem volt, amely alkalmas lett volna ilyen konkrét megállapodás bizonyítására.

[20] Az alperes fellebbezésében kiragadott egy-egy részt az elsőfokú ítélet indokolásából és tévesen interpretálta a tanúvallomások tartalmát. Az elsőfokú bíróság nem önmagában a tanúk által előadottakra alapította a döntését, hanem arra, hogy az alperes nem bizonyította a szóbeli megállapodásra vonatkozó előadását. A hivatkozott munkavállalók esetét csupán példaként hivatkozta az elsőfokú bíróság és helyesen értékelte az ezzel kapcsolatos körülményeket. A teljes munkaidős bejelentés alapján nem volt jogszabályi akadálya annak, hogy az alperes rövidebb napi munkaidőben foglalkoztassa a munkavállalókat.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[21] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[22] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást a bizonyítékok logikus, egyenként és összességében történt helyes értékelésével megfelelően

állapította meg, helyálló jogi következtetések levonásával, az irányadó jogszabályok alkalmazásával érdemben helyes döntést hozott.

[23] Az ítéltábla felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta a Pp. 370. § (1) bekezdésére figyelemmel. Az alperes fellebbezésében hivatkozott indokok alapján azonban nem látott lehetőséget a bizonyítás eredményének eltérő minősítésére és az alapján a tényállás módosítására, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított tényektől eltérő jogi következtetések levonására és az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

[24] Az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta a feleket arról, hogy a Pp. 522.§-a alkalmazásával az alperesnek kellett bizonyítani a szabadság kiadását, illetve a keresettel ellentétes tényállítása okán a szabadság kiadására vonatkozó megállapodás létrejöttét, tartalmát. A szabadság kiadásának tényét ugyanis a munkáltató köteles dokumentálni, megfelelően nyilvántartani az Mt. 134.§-a értelmében. Ilyen adatokra, dokumentációra azonban az alperes az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott és nem is állította, hogy a szabadságot az Mt. 123. §-ában meghatározott módon kiadta és nyilvántartotta. Mindezekre tekintettel az alperes terhére esett annak bizonyítása, hogy létrejött egy megállapodás a felek között és az alapján eleget tett a szabadság kiadásával kapcsolatos – az Mt. 115.§ (2) bekezdésének c) és d) pontjával összefüggő alapvető munkáltatói kötelezettségének.

[25] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a lefolytatott bizonyítás adatait. Az alperes még a fellebbezésében sem tett olyan egyértelmű, konkrét tényállítást, hogy ki, mikor, milyen feltételekkel állapodott meg a felperessel az alperes képviseletében a felhalmozódott szabadsága kiadásáról. Az alperes érvelése lényegében arra irányult, hogy a munkaszerződésben rögzített munkaidőhöz képest biztosított napi két óra kedvezmény a korábbi években ki nem adott szabadság kiadásának minősült a felperes esetében. Mindez azonban nem pótolta a konkrét megállapodás létrejöttével kapcsolatos tényállítási és bizonyítási kötelezettségét. Ennek hiányában pedig nem volt indokolt annak értékelése, hogy volt-e jogszerűen lehetősége az alperesnek 42 nap szabadság esedékességet követően évekkel később, két óránként történő kiadására.

[26] Helyesen értékelte ebben a körben az elsőfokú bíróság azt is, hogy a napi munkaidő szerződéstől eltérő meghatározása nem volt kivételes az alperesnél, hiszen más munkavállalók esetében is volt rá példa. Éppen emiatt nem lehetett ebből következtetni – egyéb egyértelmű bizonyíték hiányában - a szabadság kiadására. A szabadság kiadásának elmaradására és az ezzel összefüggő bizalomvesztésre alapított munkavállalói azonnali hatályú felmondás tehát jogszerű volt.

[27] A fentiekből következően nem volt bizonyított a felhalmozódott 42 nap szabadság kiadása sem, ezért a szabadság pénzbeli megváltására irányuló kereseti kérelmet is

helytállóan bírálta el az elsőfokú bíróság. Mindebből pedig okszerűen következett az alperes által előterjesztett viszontkeresettel összefüggő fellebbezés adatainak.

[28] Önmagában abból a tényből, hogy a felperes nem tudta bizonyítani a napi 8 órás munkavégzést, még nem következett, hogy „erősen kétségbe vonható” az egyéb perbeli állítása is. Megjegyzendő, a szabadság kiadására vonatkozó megállapodás tényét és a szabadság kiadását nem a felperes, hanem az alperes állította, azonban nem bizonyította a Pp. 265.§ (1) bekezdése ellenére. Ebből következően nem a felperes személyes előadásán múlt az ezzel kapcsolatos tények megállapítása, hanem az alperest terhelő konkrét tényállítás és bizonyítás elmaradásán.

[29] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[30] A pernyertes felperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján igényelt perköltséget, az elsőfokú perköltség 50 %-ának megfelelően. Az összecszerűség nem volt eltúlzott, az arányban állt a pertárgy értékével és a másodfokú eljárásban kifejtett képviseleti tevékenységgel is. Ezért a másodfokú bíróság a költségjegyzék nyomtatványon előterjesztett költségigény szerint kötelezte az alperest perköltség megfizetésére a Pp. 82. §-a alkalmazásával.

[31] Az alperes a fellebbezéssel egyidejűleg lerótt 135.033 forint fellebbezési illetéket, amely megfelelt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdésében és 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mivel igazodott a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez (kereseti követelés + viszontkereset összege: 1.688.666 forint). Erre tekintettel a másodfokú bíróság az illeték viselését csupán megállapította.

[32] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1), (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. július 6.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

